

KESKON ELAKEKASSA

Y-tunnus 0200000-4

Tasekirja 31.12.2015

KESKON ELÄKEKASSA

TASEKIRJA 31.12.2015

Sisällysluettelo	Sivut	1 - 21
Toimintakertomus	1 - 6	
Tuloslaskelma	7	
Tase	8	
Tuloslaskelman liitetiedot	9 - 10	
Taseen liitetiedot	11 - 13	
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	14	
Riskit ja riskienhallinta	15 - 19	
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	20	
Kirjanpitokirjat ja tositelajit	21	

KESKON ELÄKEKASSAN TOIMINTAKERTOMUS 2015

YLEISTÄ

Vuosi 2015 oli eläkekassan 83. toimintavuosi.

Keskon Eläkekassa on osakkaidensa oma eläkelaitos, joka tarjoaa lisäeläketurvan niille osakkaiden työntekijöille, jotka ovat Keskon Eläkekassan jäseniä. Eläkekassa on suljettu 8.5.1998.

Keskon Eläkekassa on perustettu vuonna 1932 Savo-Karjalan tukkuliikkeen toimihenkilöiden eläkekassaksi. Vuonna 1941 nimi muuttui Keskon Eläkekassaksi. Vuonna 1962 kassaan perustettiin A- ja B-osastot ja B-osasto lakkautettiin vuonna 2012. Keskon Eläkekassan tehtävänä on pitää huolta toimintapiirinsä henkilöiden lisäeläketurvasta sekä hoitaa tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta niin, että sille asetetut vaatimukset täyttyvät.

Eläkekassan hallinnointipalveluja on hoitanut Innova Palvelut Oy (myöh Innova) heinäkuusta 2013 lähtien. Hallinnointipalvelut kattavat Keskon Eläkekassan eläkepalvelut ja kirjanpito- ja vakuutusmatemaattiset palvelut ja kassanjohtajapalvelun.

Virallinen tilinpäätös on nähtävissä Innova Palvelut Oy:ssä, Bulevardi 56, Helsinki, puhelin 010 516 7001.

OSAKKAAT

Indoor Group Oy	Intersport Finland Oy
K-citymarket Oy	Kenkäkesko Oy
Kesko Oyj	Keslog Oy
Kespro Oy	K-instituutti Oy
K-kauppiasliitto ry	Konekesko Oy
K-Plus Oy	K-talouspalvelukeskus Oy
Musta Pörssi Oy	Rautakesko Oy
Ruokakesko Oy	VV-Auto Group Oy
VV-Autotalot Oy	Vähittäiskaupan Takaus Oy
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy	

SÄÄNTÖMUUTOKSET

Sääntömuutoksia ei tehty vuonna 2015.

EDUSTAJISTON KOKOUS

Varsinainen edustajiston kokous pidettiin 22.4.2015 Puheenjohtajana toimi lakimies Markku Jantunen Ruokakesko Oy:stä.

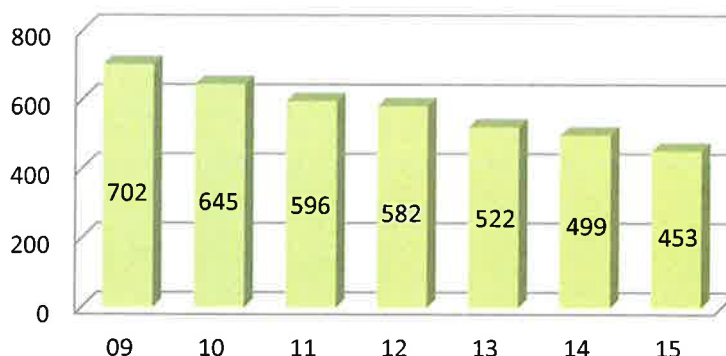
Edustajisto kokoontui yhden kerran kertomusvuonna.

KESKON ELÄKEKASSA

JÄSENET

Eläkekassan toimintapiiriin kuului kertomusvuoden lopussa 453 jäsentä (499).

Jäsenmäärä 2009-2015

ELÄKKEET

Maksussa olevia eläkkeitä oli kertomusvuoden lopussa yhteensä 2053 (2087). Perhe-eläkkeensaajia oli 372 (375).

Muihin eläkkeisiin on luettu perhe-eläkkeet.

Eläkelaji	2015	2014	Muutos
Vanhuuseläkkeet	1591	1611	-20
Varhaiseläkkeet	44	42	2
Alennetut työkyvyttömyyseläkkeet	9	12	-3
Työkyvyttömyyseläkkeet	37	47	-10
Muut eläkkeet	372	375	-3
Yhteensä	2053	2087	-34

Eläkkeitä korotettiin 1.1.2015 alkaen työeläkeindeksillä ja korotus oli kaikilla 0,4 prosenttia.

Eläkkeitä maksettiin toimintavuoden aikana 14 914 626 euroa ja hautausavustuksia 128 475 euroa.

Kertomusvuonna vanhuuseläkkeelle siirtyi suoraan työsuhteesta 9 henkilöä, varhaiseläkkeelle 11 ja osa-aikaeläkkeelle 1 henkilö. Yhteensä suoraan työsuhteesta eläkkeelle siirtyi 21 henkilöä vuonna 2015. Vuonna 2014 vastaava luku oli 16.

VAPAAKIRJAT

A-osastosta myönnettiin vapaakirjoja yhteensä 19 henkilölle vuonna 2015. Vapaakirjansa palautti Eläkekassaan 5 henkilöä. Vapaakirjaeläkkeelle siirtyi 12 henkilöä. Vapaakirjojen lukumäärä vuoden lopussa oli 189 kpl (187).

JÄSENMAKSUT

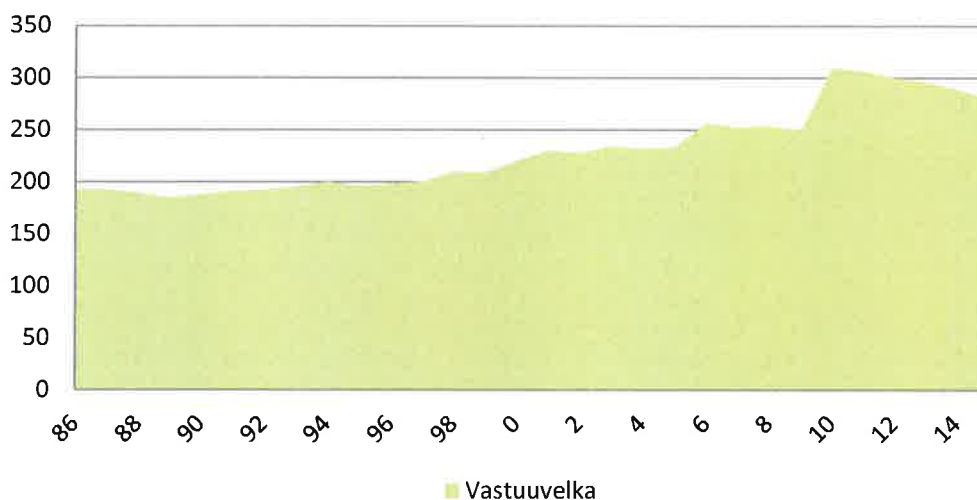
A-osastosta eronneille sekä vapaakirjansa palauttaneille jäsenille maksettiin kertomusvuonna jäsenmaksuja yhteensä 45 598,90 euroa sekä niiden korkoja 22 544,68 euroa.

KESKON ELÄKEKASSA

VASTUUVELKA

Vakuutusmaksuvastuu laski 7,1 miljoonaa euroa ja korvausvastuu laski 1,8 miljoonaa euroa. Indeksikorotusvastuuta purettiin 0,2 miljoonaa euroa. Vastuuvelka oli yhteensä 281,0 (290,0) miljoonaa euroa. Vastuuvelka sisältää 20,8 miljoonan euron indeksikorotusvastuun. Eläkekassan vastuuvelka on kokonaan katettu.

VASTUUVELKA 1986 – 2015
15/12 rahan arvossa (Elinkustannusindeksi), M€

VAKUUTUSMAKSU

Eläkekassan alle 53-vuotiaat jäsenet maksoivat jäsenmaksua prosentin ennakonpidätyksen alaisista ansioistaan kuten edellisinäkin vuosina. Yli 53-vuotiailta jäsenmaksu on poistettu kokonaan. Jäsenmaksutuloa kertyi 0,2 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksua ei peritty.

TALOUDELLINEN TULOS

Eläkekassan kirjanpidollinen voitto vuodelta 2015 oli 27,8 (6,0) miljoonaa euroa. Eläkekassan hallitus päätti esittää Eläkekassan edustajistolle, että ylijäämä näytetään tuloslaskelmassa ja siirretään taseessa omaan pääomaan. Verotuksessa tuloksesta vähennetään jäljellä olevat edellisten vuosien vahvistetut tappiot. Lisäksi hallitus päätti esittää, että ylijäämästä siirretään vakuutuskassalain 75 §:n mukaisesti 20 prosenttia vararahastoon ja loput edellisten tilikausien voitto tilille.

Siirron jälkeen oma pääoma on 62,1 miljoonaa euroa.

SIJOITUSTOIMINTA

Eläkekassan sijoitusomaisuus käyvin arvoon oli vuoden vaihteessa 459,2 (448,7) miljoonaa euroa.

	2015 %	2014 %	2013 %	2012 %	2011 %
Markkinaraha	9,2	5,2	7,6	3,4	20,6
JVK:t	3,7	5,3	1,6	5,9	6,1
Vaihtoehtoiset sijoitukset	3,8	4,3	3,9	4,5	3,1
Osakkeet ja sijoitusrahastot	36,6	41,2	40,9	37,4	31,2
Kiinteistösijoitukset	46,8	44,0	46,0	48,8	39,0
Sijoituslainaus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kiinteistösijoitukset

Suoria kiinteistösijoituksia oli omaisuudesta 39,9 prosenttia ja kiinteistövakuudellisia lainoja 6,9 prosenttia. Yhteensä kiinteistösijoituksia oli 46,8 prosenttia. Vuoden lopussa kiinteistösijoituksiin sitoutuneen pääoman määrä oli 214,7 (197,5) miljoonaa euroa.

Arvonlennuksia tai arvonalentumisten palautuksia ei kirjattu kiinteistöihin tilinpäätöksessä 2015. Kiinteistöjen arvonmuutokset perustuvat lokakuussa saatuihin uusiin kiinteistöjen käypiin arvoihin.

Korkosijoitukset

Korkosijoitusten (sisältäen korkopapereihin sijoittavat rahasto-osuudet) markkina-arvo vuoden 2015 lopussa oli yhteensä 59,1 (47,4) miljoonaa euroa. Korkosijoitusten osuus kokonaissalkusta oli 12,9 (10,5) prosenttia. Ne jakautuivat siten, että lyhyissä koroissa oli 9,2 (5,2) prosenttia ja pitkissä koroissa 3,7 (5,3) prosenttia. Korkosijoitukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

Korkosijoitukset	31.12.2015			31.12.2014		
	milj.euroa	%	mod.dur.	milj.euroa	%	mod.dur.
Joukkovelka-kirjalainat	16,9	28,6	3,2	23,9	50,4	4,2
Rahamarkkina-välineet	42,2	71,4	0,4	23,5	49,6	0,4

Saamiset työnantajaosakkailta ovat allokaatiossa lyhyissä korkosijoituksissa. Vuoden lopussa näitä oli 2,1 (0,4) miljoonaa euroa. Saamisilla työnantajalta on turvaava vakuus.

Osakesijoitukset

Noteeratut osake- ja rahastosijoitukset olivat vuoden 2015 lopussa markkina-arvoiltaan yhteensä 149,5 (141,0) miljoonaa euroa. Tämä oli 32,6 (31,4) prosenttia koko salkusta. Noteeraamattomiin osakkeisiin oli sijoitettuna 3,8 prosenttia salkusta. Osakesalkusta 29,9 prosenttia on sijoitettuna suomalaisiin yhtiöihin.

Noteerattujen osakkeiden tuotto oli 9,7 prosenttia. Vertailuindeksinä käytettyjen MSCI Worldin ja OMX Helsinki Cap -tuottoindeksin viimeisen 12 kuukauden tuotot olivat 11,2 ja 15,9 prosenttia. Eläkekassan noteerattujen osakkeiden salkun volatilitteetti oli 19,1 prosenttia.

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Vaihtoehtoiset sijoitukset sisältävät pääomarahastosijoituksia. Niiden osuus sijoituksista oli vuoden 2015 lopussa 3,8 (4,3) prosenttia markkina-arvoilla mitattuna.

Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen nettotuotto oli 35,1 (16,0) miljoonaa euroa. Vuonna 2015 kirjattiin arvonalennusten palautuksia osakkeista ja osuuksista yhteensä 1,4 miljoonaa euroa ja uusia arvonalennuksia yhteensä 3,5 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan markkina-arvoinen tuotto sitoutuneelle pääomalle vuonna 2015 oli 6,2 (8,7) prosenttia. Viiden viime vuoden keskimääräinen vuosituotto on 7,1 prosenttia ja vuodesta 2000 lähtien laskettu vuosituotto viideltätoista vuodelta 7,6 prosenttia.

KESKON ELÄKEKASSA

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Keskon Eläkekassan (jäljempänä Eläkekassa) riskienhallinnan tavoitteena on rajata riskit hallituksen hyväksymälle tasolle ja estää Eläkekassaa uhkaavien riskien toteutuminen, minimoida toteutuneiden riskitekijöiden aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot sekä turvata toiminnan jatkuvuus.

Määrällisille riskeille asetetaan rajat kirjallisesti ja ne kirjataan vuosittain sijoitussuunnitelmaan. Valvontarajoja seurataan jatkuvasti. Rajojen ylitykset ja poikkeamat riskienhallinnan menettelytavoista arvioidaan ja raportoidaan kuukausittain. Mittareiden ja riskirajojen ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain sijoitussuunnitelman teon yhteydessä.

Eläkekassan kannalta merkittävimmät riskit ovat vakuutustoiminnan riskit, sijoitustoiminnan riskit ja operatiiviset riskit.

TULEVAISUUDEN
NÄKYMÄT

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt tekivät 26.9.2014 vuoden 2017 työeläkeuudistusta koskevan sopimuksen. Vuoden 2015 aikana eläkekassan hallituksessa on selvitetty työeläkeuudistuksen vaikutuksia Keskon Eläkekassaan. Tasavallan Presidentti on vahvistanut työeläkeuudistusta koskevat lait 29.1.2016 ja laki tulee voimaan 1.1.2017. Vuoden 2015 tilinpäätös ei sisällä työeläkeuudistuksesta mahdollisesti johtuvia vaikutuksia eläkekassaan, koska asiaa koskevat päätökset tehdään vuoden 2016 aikana.

TILINPÄÄTÖKSEN
LAADINTA

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu Finanssivalvonnan eläkekassoille antamia määräyksiä ja ohjeita.

ELÄKEKASSAN HALLINTO

HALLITUS

Varsinaiset jäsenet

Osakkaiden edustajat:
Matti Mettälä, puheenjohtaja
Mika Majoinen

Varajäsenet

Pasi Mäkinen
Tapio Näveri

Jäsenten edustajat:

Tom Fagerström, varapuheenjohtaja
Kirsi Tamminen

Esa Lehtonen
Taina Hohtari

Kertomusvuoden aikana hallitus kokoontui 9 kertaa.

KASSANJOHTAJA

Eläkekassan johtajana toimi Katriina Hyvönen Innova Palvelut Oy:stä.

EDUSTAJISTO

Varsinaiset jäsenet

Juha Andelin
Tom Fagerström
Petri Järvinen
Aini Karppinen
Esa Lehtonen
Janne Ojanen
Keijo Ollikainen
Kirsi Tamminen

Varajäsenet

Taina Hohtari
Tapio Näveri
Jari Komminaho
Mauri Pyökkö

SIJOITUSVALTUUTETTU

Sijoitusvaltuutettuna toimi Jarkko Karjalainen Kesko Oy:stä.

TOIMIHENKILÖT

Päivi Särkiniemi

talouspäällikkö 5.6.2015 asti

KESKON ELÄKEKASSA

TILINTARKASTAJAT

Varsinainen
osakkaiden valitsema
Mikko Nieminen, KHT

jäsenten valitsema
Sari Airola, KHT

Varalla

PricewaterhouseCoopers Oy

PricewaterhouseCoopers Oy

ASiantuntijat

Innova Palvelut Oy

Vakuutustekniset laskelmat, kirjanpito- ja eläkepalvelut ja
kassanjohtajapalvelut

Vakuutusmatemaatikko

Eläkekassan vakuutusmatemaatikkona on toiminut Piia Laaksonen, SHV

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014	
	€		€	
Vakuutustekninen laskelma				
Vakuutusmaksutulo				
Muiden eläkkeiden jäsenmaksut		182 845,59		212 842,49
Sijoitustoiminnan tuotot		51 246 463,86		31 845 842,97
Korvauskulut				
Muiden eläkkeiden maksetut korvaukset	-15 111 244,77		-15 426 742,25	
Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos	1 821 400,00	-13 289 844,77	10 728 000,00	-4 698 742,25
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Muut eläkkeet		7 252 472,00		-4 602 200,00
Hoitokulut		-498 683,57		-484 223,60
Sijoitustoiminnan kulut		-16 176 086,42		-15 825 212,72
<i>Vakuutustekninen tulos</i>		<u>28 717 166,69</u>		<u>6 448 306,89</u>
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Muut tuotot		494 892,17		0,06
Muut kulut		0,00		-5,00
<i>Ylijäämä varsinaisesta toiminnasta</i>		<u>29 212 058,86</u>		<u>6 448 301,95</u>
Tuloverot				
Lopulliset verot		-918 959,73		
Maksetut lähdeverot		-479 624,43		-451 646,48
<i>Tilikauden ali-/ylijäämä</i>		<u>27 813 474,70</u>		<u>5 996 655,47</u>

KESKON ELÄKEKASSA

TASE	31.12.2015		31.12.2014	
	€		€	
VASTAAVAA				
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		114 192 771,65		121 551 090,95
Sijoitukset osakkaana olevaan työnantajayritykseen				
Osakkaana olevan työnantaja- yrityksen osakkeet ja osuudet	12 604 977,37		12 604 977,37	
Saamiset osakkaana olevalta työnantajayritykseltä	<u>2 123 934,71</u>	<u>14 728 912,08</u>	<u>429 277,42</u>	<u>13 034 254,79</u>
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	157 328 148,41		162 374 936,80	
Rahoitusmarkkinavälineet	23 421 883,36		9 493 371,60	
Kiinnelainasaamiset	<u>31 607 000,00</u>	<u>212 357 031,77</u>	<u>16 450 000,00</u>	<u>188 318 308,40</u>
Saamiset				
Muut saamiset		1 269 391,30		1 184 064,93
Muu omaisuus				
Rahat ja pankkisaamiset		1 809 503,53		859 373,60
Siirtosaamiset		<u>128 333,33</u>		<u>0,00</u>
Vastaavaa yhteensä		<u><u>344 485 943,66</u></u>		<u><u>324 947 092,67</u></u>
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Vararahasto	13 209 066,46		12 009 735,36	
Edellisten tilikausien ylijäämä	21 120 866,75		16 323 542,38	
Tilikauden ali-/ylijäämä	<u>27 813 474,70</u>	<u>62 143 407,91</u>	<u>5 996 655,47</u>	<u>34 329 933,21</u>
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Muut eläkkeet				
Vakuutusmaksuvastuu	110 712 700,00		117 777 700,00	
Korvausvastuu	149 443 900,00		151 265 300,00	
Indeksikorotusvastuu	<u>20 812 528,00</u>	<u>280 969 128,00</u>	<u>21 000 000,00</u>	<u>290 043 000,00</u>
Velat				
Muut velat		454 448,02		537 949,52
Siirtovelat		<u>918 959,73</u>		<u>36 209,94</u>
Vastattavaa yhteensä		<u><u>344 485 943,66</u></u>		<u><u>324 947 092,67</u></u>

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014	
	€		€	
Korvauskulut				
Muut eläkkeet:				
Maksetut eläkkeet		-14 914 625,85		-15 273 600,25
Muut korvaukset		-128 475,34		-107 027,80
Takaisinostot		-68 143,58		-46 114,20
Yhteensä		<u>-15 111 244,77</u>		<u>-15 426 742,25</u>
Hoitokulut				
Palkat ja palkkiot		-45 792,37		-57 853,38
Eläkekulut		-27,01		7 251,35
Muut henkilösivukulut		-1 533,91		2 446,10
Lakisääteiset maksut		-6 427,98		-8 204,47
Muut hoitokulut		-444 902,30		-427 863,20
Yhteensä		<u>-498 683,57</u>		<u>-484 223,60</u>
Lakisääteiset maksut:				
Fiva:n valvontamaksu		-6 427,98		-8 204,47
Yhteensä		<u>-6 427,98</u>		<u>-8 204,47</u>
Sijoitustoiminnan nettotuotot				
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot sijoituksista osakkaana olevaan työntantajayritykseen				
Osinkotuotot		727 500,00		679 000,00
Korkotuotot		13,00	727 513,00	10 567,90
Tuotot kiinteistösijoituksista				689 567,90
Korkotuotot		801 134,63		575 288,50
Muut tuotot		12 114 164,71	12 915 299,34	13 009 425,09
Tuotot muista sijoituksista				13 584 713,59
Osinkotuotot		3 234 335,26		3 858 136,79
Korkotuotot		136 072,36		980 350,19
Muut tuotot		4 386 118,82	7 756 526,44	1 920 768,69
Yhteensä		<u>21 399 338,78</u>		<u>21 033 537,16</u>
Arvon alentumisten palautukset		1 379 865,01		1 462 798,26
Myyntivoitot		28 467 260,07		9 349 507,55
Yhteensä		<u>51 246 463,86</u>		<u>31 845 842,97</u>
Sijoitustoiminnan kulut: ¹⁾				
Kulut kiinteistösijoituksista		-1 522 696,14		-1 987 929,94
Kulut muista sijoituksista		-766 085,47		-310 975,88
Yhteensä		<u>-2 288 781,61</u>		<u>-2 298 905,82</u>
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset		-3 541 679,98		-2 448 380,79
Rakennusten poistot		-7 859 870,32	-11 401 550,30	-8 544 398,98
Myyntitappiot			-2 485 754,51	-2 533 527,13
Yhteensä		<u>-16 176 086,42</u>		<u>-15 825 212,72</u>
Sijoitustoiminnan nettotuotto				
ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua		35 070 377,44		16 020 630,25
Sijoitusten arvonkorotus		0,00		0,00
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		<u>35 070 377,44</u>		<u>16 020 630,25</u>

¹⁾ Sijoitustoiminnan kuluihin sisältyy sijoitustoiminnan hoitokuluja yhteensä 319.581,77 euroa

HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN
JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT2015
€2014
€

Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	41 472,37	131 670,52
Eläkekulut	27,01	3 755,61
Muut henkilösivukulut	1 533,91	200,25
	<u>43 033,29</u>	<u>135 626,38</u>

Koko Eläkekassan keskimääräinen henkilökunnan lukumäärä tilikauden aikana oli 0,5 ja edellisen tilikauden aikana 2 toimihenkilöä.

Henkilökunta on vakuutettu TyEL-eläkkeiden osalta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläkkeiden osalta Keskon Eläkekassassa.

Hallituksen palkkiot

Palkkiot

4 320,004 320,00

Hallituksen jäsenille ei ole annettu hallituksen jäsenyyteen perustuvia eläkesitoumuksia

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastuspalkkiot

18 414,2919 415,60

SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO	31.12.2015			31.12.2014		
	Jäljellä oleva hankintameno €	Kirjanpitoarvo €	Käypä arvo €	Jäljellä oleva hankintameno €	Kirjanpitoarvo €	Käypä arvo €
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	114 192 468,91	114 192 468,91	159 228 405,00	121 550 788,21	121 550 788,21	181 061 226,00
Kiinteistöosakkeet	302,74	302,74	302,74	302,74	302,74	302,74
Sijoitukset osakkaana olevaan työnantajayritykseen						
Työnantajayrityksen osakkeet ja osuudet	12 604 977,37	12 604 977,37	34 061 714,00	12 604 977,37	12 604 977,37	31 378 511,00
Saamiset työnantajayritykseltä	2 123 934,71	2 123 934,71	2 123 934,71	429 277,42	429 277,42	429 277,42
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	157 328 148,41	157 328 148,41	206 802 606,47	162 374 936,80	162 374 936,80	209 074 926,15
Rahoitusmarkkinavälineet	23 421 883,36	23 421 883,36	23 446 533,52	9 493 371,60	9 493 371,60	9 495 175,04
Kiinnelainasaamiset	31 607 000,00	31 607 000,00	31 607 000,00	16 450 000,00	16 450 000,00	16 450 000,00
	341 278 715,50	341 278 715,50	457 270 496,44	322 903 654,14	322 903 654,14	447 889 418,35
Arvostuserot yhteensä (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			115 991 780,94			124 985 764,21
Kirjanpitoarvo sisältää arvonkorotuksia: Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset		42 312,39			42 312,39	

KIINTEISTÖSIJOITUSTEN MUUTOKSET	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet €	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet €
Hankintameno 1.1.	121 508 778,56	128 725 831,92
Lisäykset	44 158 400,00	1 327 345,62
Vähennykset	-43 656 848,98	0,00
Tilikauden poistot	-7 859 870,32	-8 544 398,98
Hankintameno 31.12.	114 150 459,26	121 508 778,56
Arvonalentumiset 1.1.	0,00	0,00
Vähennysten arvonalentumiset	0,00	0,00
Tilikauden arvonalentumiset	0,00	0,00
Arvonalentumisten palautukset	0,00	0,00
Arvonalentumiset 31.12.	0,00	0,00
Arvonkorotukset 1.1.	42 312,39	42 312,39
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Arvonkorotukset 31.12.	42 312,39	42 312,39
Kirjanpitoarvo 31.12.	114 192 771,65	121 551 090,95

TYÖNANTAJAYRITYSTEN OSAKKEET 31.12.2015

Osakelaji	Määrä kpl	Markkina-arvo €	Kirjanpitoarvo €	%-osuus yhtiön kaikista osakkeista	%-osuus Eläke- kassan taseen loppusummasta
Näihin kaikkiin uudet tiedot 2015					
Kesko Oyj B	485 000	15 699 450,00	12 394 934,13	0,5	3,6
Yhteensä Valluga-sijoitus Oy	1 023	18 362 264,00	210 043,24	18,3	0,1
Kaikki yhteensä		34 061 714,00	12 604 977,37		3,7
YHTEENSÄ			12 604 977,37		

OSAKKEET JA OSUUDET

Eläkekassan taseen Muut sijoitukset - Osakkeet ja osuudet -erä
31.12.2015 käypä arvo 206 802 606,47

	Kotipaikka	Eläkekassan omistusosuus /kpl 31.12.2015	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Markkina-arvo 31.12.2015	%-osuus Eläkekassan osakkeet ja osuudet -erästä käyvin arvoin
ABB LTD-REG	Sveitsi	125 000	1 940 584,19	2 078 459,11	1,01
ALFA LAVAL AB	Ruotsi	100 000	231 240,50	1 686 707,66	0,82
ALLIANZ SE-REG	Saksa	20 000	1 534 659,81	3 271 000,00	1,58
BASF SE	Saksa	40 000	2 580 548,66	2 828 800,00	1,37
BAYER MOTOREN WK	Saksa	40 000	2 844 642,81	3 905 200,00	1,89
DEUTSCHE POST-RG	Saksa	55 200	940 028,98	1 432 716,00	0,69
FORTUM OYJ	Suomi	500 000	6 858 296,78	6 960 000,00	3,37
GREENSTREAM NETWORK OY	Suomi	62 500	31 250,00	31 250,00	0,02
IBM	Yhdysvallat	30 000	2 316 721,69	3 792 229,26	1,83
INVESTOR AB-B	Ruotsi	200 000	2 447 987,04	6 803 416,94	3,29
KEMIRA OYJ	Suomi	175 000	1 787 413,95	1 904 000,00	0,92
KRUUNUVUOREN SATAMA OY	Suomi	149	16 829 894,54	23 730 051,00	11,47
LASSILA TIKAN	Suomi	120 000	1 259 726,30	2 174 400,00	1,05
LINDE AG	Saksa	15 000	1 845 851,95	2 008 500,00	0,97
MUENCHENER RUE-R	Saksa	13 500	1 707 449,06	2 491 425,00	1,20
NOKIA OYJ	Suomi	600 000	3 755 242,76	3 957 000,00	1,91
NORDEA BANK AB	Ruotsi	500 000	4 705 192,68	5 076 445,94	2,45
NOVO NORDISK-B	Tanska	50 000	922 143,54	2 679 361,08	1,30
PFIZER INC	Yhdysvallat	75 000	1 769 619,79	2 223 753,10	1,08
PORASTO OY	Suomi	20	3 473,08	3 473,08	0,00
ROCHE HLDG-GENUS	Sveitsi	20 000	2 143 816,06	5 101 984,31	2,47
ROYAL DUTCH SH-A	Iso-Britannia	167 003	3 380 427,21	3 522 928,29	1,70
SAP AG	Saksa	50 000	2 768 202,86	3 669 000,00	1,77
SIEMENS AG-REG	Saksa	40 000	3 595 200,00	3 595 200,00	1,74
SKANSKA AB-B	Ruotsi	150 000	2 354 346,57	2 690 026,66	1,30
STATOIL ASA	Norja	150 000	1 932 208,68	1 932 208,68	0,93
STORA ENSO OYJ-R	Suomi	350 000	1 844 800,57	2 936 500,00	1,42
TELIASONERA AB SE	Ruotsi	800 000	3 672 887,53	3 672 887,53	1,78
UPONOR OYJ	Suomi	250 000	2 039 396,15	3 400 000,00	1,64
VOLKSWAGEN-PFD	Saksa	1 000	115 592,40	133 750,00	0,06
Osakkeet ja osuudet yhteensä:		4 699 372,23	80 158 846,14	109 692 673,64	53,04
ABERDEEN GL EMRG MKT SM (Luxemburg		358 370	5 481 804,51	5 481 804,51	2,65
AMUNDI EQUITY ASIA EX JAPA Luxemburg		3 803	2 875 738,21	9 267 947,31	4,48
DANSKE INV-NEUTRAL FUND-A Suomi		170 767	5 026 351,09	5 055 818,59	2,44
FOURTON FIESTA-A Suomi		27 752	3 513 074,65	3 612 147,05	1,75
SAMPO YHTEISOKORKO-GROV Suomi		496 612	14 444 853,69	14 833 585,62	7,17
SEB-GL-HI-YLD-B Suomi		57 610	11 838 810,30	11 838 810,30	5,72
SPDR S P 500 ETF TRUST Yhdysvallat		121 500	14 493 577,52	22 768 343,35	11,01
VANGUARD FTSE JAPAN UCIT Irlanti		283 000	6 009 477,74	6 740 890,20	3,26
Rahasto-osuudet yhteensä:		1 519 411,91	63 683 687,71	79 599 346,93	38,49
CAPMAN BUYOUT X B Guernsey		379 108	3 791 077,11	4 115 891,29	1,99
CAPMAN PUBLIC MKT FUND FC Luxemburg		1 076 584	1 076 583,98	1 225 510,00	0,59
IN INVENI SECONDARIES II Suomi		1 002 712	52 738,00	52 738,00	0,03
MACQUARIE EUROPEAN INFR/ Australia		8 565 215	8 565 215,28	12 116 446,61	5,86
Pääomarahastot yhteensä:		11 023 618,63	13 485 614,37	17 510 585,90	8,47
Kaikki yhteensä		17 242 402,77	157 328 148,22	206 802 606,47	

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

1.1.-31.12.2015

€

	Tähän uudet 2015 tiedot	
Vararahasto	12 009 735,36	
Edellisten tilikausien ylijäämä	22 320 197,85	
Oma pääoma 1.1.	34 329 933,21	
Edellisten tilikausien ylijäämä	22 320 197,85	
Siirto vararahastoon	-1 199 331,10	21 120 866,75
Vararahasto	12 009 735,36	
Siirto edellisten tilikausien ylijäämästä	1 199 331,10	13 209 066,46
Tilikauden yli-/alijäämä		27 813 474,70
OMA PAAOMA 31.12.2015		62 143 407,91

VASTUUSITOUMUKSET

ALV- JA VUOKRAVASTUUT

Sopimuksen
päättymis
aikaVastuun
nimellis-
määrä €Vastuun nimellis-
määrä 2017 - jäljellä
olevalta ajalta

€

Alv-vastuut:

Anttila logistiikka, Tampere Turtola KCM ja Turun Kupittaa KCM		4 637 071,89	
Tonttivuokra, Anttila logistiikka, Alikravantie 77	voim. toist.	129 514,32	
Tonttivuokra, Helsinki Jakomäki	30.8.2043	53 862,00	1 436 499,54
Tonttivuokra, Helsinki Pohjois-Haaga, (myymälä)	30.11.2042	43 548,00	1 127 893,20
Tonttivuokra, Helsinki Pohjois-Haaga (paik.alue)	30.11.2042	3 820,00	98 938,00
Tonttivuokra, Tampere Turtola mainospyl.	voim. toist.	177,27	
Tonttivuokra, Turku Kingelinkatu (22-2-2 ja 7)	31.12.2021	9 308,80	46 544,00
Tonttivuokra, Turku Kunn.sair.tie (22-2-6)	31.12.2042	339 594,44	8 829 455,44
YHTEENSÄ		5 216 896,72	

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

- * Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa EVL:n mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.
- * Kiinteistö- ja muut osakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulovaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintamenuun saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Myyntivoitot ja -tappiot on laskettu fifo-periaatteen mukaan.

Rahoitusmarkkinavälineet

Joukkovelkakirjalainat esitetään taseessa efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Jaksotettu määrä kirjataan korkotuotoksi. Rahamarkkinainstrumentit esitetään taseessa hankintamenuun, lisätynä (tilinpäätöshetken) kertyneillä koroilla

Kiinnelainasaamiset ja talletukset

Lainasaamiset ja talletukset esitetään taseessa nimellisarvon määräisinä.

Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöasiantuntijat määrittävät vuosittain kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvän arvon Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla.

Osakkeet ja osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Arvopapereiden käypänä arvona on käytetty markkina-arvoa.

Kiinnelainasaamiset ja talletukset

Lainasaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Talletusten käypänä arvona on käytetty markkina-arvoa.

Laskuperustekorko

Kassan laskuperustekorko on ollut 2,0 %.

KESKON ELÄKEKASSA

KESKON ELÄKEKASSAN TOIMINNAN OLENNAISET RISKIT:

Keskon Eläkekassan (jäljempänä Eläkekassa) riskienhallinnan tavoitteena on rajata riskit hallituksen hyväksymälle tasolle ja estää Eläkekassaa uhkaavien riskien toteutuminen, minimoida toteutuneiden riskitekijöiden aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot sekä turvata toiminnan jatkuvuus.

Määrällisille riskeille asetetaan rajat kirjallisesti ja ne kirjataan vuosittain sijoitussuunnitelmaan. Valvontarajoja seurataan jatkuvasti. Rajojen ylitykset ja poikkeamat riskienhallinnan menettelytavoista arvioidaan ja raportoidaan kuukausittain. Mittareiden ja riskirajojen ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain sijoitussuunnitelman teon yhteydessä.

Eläkekassan kannalta merkittävimmät riskit ovat vakuutustoiminnan riskit, sijoitustoiminnan riskit ja operatiiviset riskit.

1. VAKUUTUSTOIMINNAN RISKIT:

Vakuutustekniset riskit ja niiden hallinta

Vakuutustekniset riskit liittyvät siihen, miten vastuuelka riittää eläkekassan sääntöjen mukaisista etuuksista aiheutuvien korvausten maksamiseen ja millaisia heilahteluja korvausten maksamisesta ja vastuuelan kattamisesta aiheutuu vakuutusmaksutasoon.

Eläkekassan sääntöjen mukaiset karttuneet etuudet on rahastoitu ja ne ovat kokonaisuudessaan eläkekassan vastuulla. Karttuneeseen etuuteen perustuvaa rahastoa täydennetään tarvittaessa työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen alkaessa.

Eläkekassan lisäeläketurva sisältää vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke-edun sekä hautausavustuksen.

Eläkekassa on ollut suljettu 8.5.1998 alkaen. Tilinpäätöshetkellä aktiivivakuutettuja on 453, vapaakirjan saaneita 189 ja eläkeläisiä 2053.

Eläkekassa noudattaa vastuuelkaa laskettaessa Finanssivalvonnan määräyksen Dnro FIVA 2/01.00/2012 mukaisia laskuperusteita ja niiden liitteenä olevia ohjeellisia kaavoja muutamien vastuuelan laskentaa tarkentavien poikkeuksin, joista vakuutusteknistien riskien kannalta olennaisimmat ovat seuraavat:

- Vastuuelkaa laskettaessa etujen katsotaan karttuvan tasaisesti eläkeiän täyttämiseen mennessä tai 30 vuoden palvelusajan täyttymiseen mennessä sen mukaan, kumpi on aikaisempi. Tällä on pyritty varmistamaan sitä, että vanhuuseläkkeet ovat riittävässä määrin etukäteen rahastoidut ilman, että eläkkeiden alkaessa tulee tarvetta lisätäydennykseen.
- Kassassa on vapaakirjaoikeus, joten vanhuuseläkevastuita laskettaessa otetaan lakisääteisten eläkkeiden tulevat korkeammat karttumet lisäeläkettä laskettaessa huomioon sitä mukaa, kun niitä ansaitaan.
- Vastaisia vanhuuseläkevastuita vähentävänä ei huomioida mahdollisen lakisääteisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäeläkkeeseen aiheuttamaa pienennystä. Vastaisia perhe-eläkevastuita laskettaessa asia on otettu huomioon.

Lakisääteistä eläkettä pienentävä elinaikakerroin kompensoidaan kassan lisäeläkkeellä. Elinaikakertoimen vaikutus on otettu vastuuelassa huomioon täysimääräisenä ETK:n ennusteen mukaisesti.

Laskuperustekorko on 2 prosenttia. Tämä on alempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukainen enimmäismäärä, joten kassan vastuuelka on laskettu tätä turvaavammalla korolla.

Eläkekassan vastuuelka tilinpäätöshetkellä jakautuu seuraavasti:

	(M€)
Korvausvastuu	149,5
Vakuutusmaksuvastuu	110,7
Indeksikorotusvastuu	20,8
Yhteensä	281,0

KESKON ELÄKEKASSA

Vastuuvelka on kääntymässä laskuun.

Varsinainen vastuuvelka jakautuu keston mukaan seuraavasti:

	Alle 1 v	1 - 5 v	5 - 10 v	yli 10 v	Yhteensä
M€	15,2	58,9	55,5	130,6	260,2
%	5,9	22,6	21,3	50,2	100,0

Eläkekassan merkittävimmät vakuutustekniset riskit liittyvät vakuutettujen elinikään, eläkkeiden alkavuuteen ja etuuksien tasoon.

Mikäli vakuutettujen keskimääräinen elinikä poikkeaa laskuperusteiden mukaisesta oletuksesta, tulevat vanhuuseläke- ja perhe-eläkekorvaukset poikkeamaan eläkekassan rahastoimasta määrästä. Osana tammikuussa 2016 vahvistettua vuoden 2017 eläkeuudistusta päätettiin TyEL-vakuutuksen kuolevuusoletuksen muutoksesta vuoden 2016 lopussa. Eläkesäätiön laskuperusteet perustuvat TyEL-vakuutuksen kuolevuusoletukseen, mutta vakuutuskannan sukupuoli- ja ikäjakauman vuoksi muutos vaikuttaa eläkevastuun määrää alentavasti.

Tuleviin työkyvyttömyyseläkkeisiin varautuminen perustuu keskimääräiseen työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen. Uusien työkyvyttömyyseläkkeiden keskimääräistä suurempi määrä voi kasvattaa vastuuvelkaa erityisesti niiden vakuutettujen osalta, joilla eläkesäätiön vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi. Aktiivivakuutettujen ansiotasossa tapahtuvat heilahdukset vaikuttavat etuuksien perusteena olevaan eläkepalkkaan. Etenkin työuran viimeisiin vuosiin kohdistuvan ansiotason voimakkaan kasvun seurauksena etuudet voivat muodostua ennakoitua korkeammiksi.

Eläkekassan maksamat lisäeläkkeet on sidottu TyEL:n mukaiseen työeläkeindeksiin ja vapaakirjat TyEL:n mukaiseen palkkakertoimeen. Vuosittainen työeläkeindeksin kasvu aiheuttaa eläkkeensaajien ja vapaakirjan saaneiden vastuuvelan kasvua, joka voi yksittäisinä vuosina olla poikkeavan suurta.

Eläkekassa on varautunut tuleviin indeksikorotuksiin ja laskuperustemuutoksiin indeksikorotusvastuun avulla. Indeksikorotusvastuun määrä on 20,8 miljoonaa euroa, mikä on 8 prosenttia varsinaisen vastuuvelan määrästä. Vuodenvaihteessa 2015–2016 etuuksiin annettu indeksikorotus oli pääoma-arvoltaan noin 80 tuhatta euroa, mikä oli noin 0,03 prosenttia varsinaisesta vastuuvelasta.

Eläkekassa voi käyttää omaa pääomaa ja arvostuseroja puskurina vakuutusmaksutason heilahtelulle. Tilinpäätöshetkellä omaa pääomaa ja arvostuseroja on yhteensä 178,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 68 prosenttia varsinaisen vastuuvelan määrästä.

2. SIJOITUSTOIMINNAN RISKIT:

Sijoitustoiminnan tavoitteet ja riskienhallinta:

Keskon Eläkekassan sijoitustoiminnalla tavoitellaan mahdollisimman hyvää tuottoa riskirajoitukset huomioonottaen. Tavoitteena on huolehtia sijoitusten tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta turvaavasti sekä sijoitusten asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tuottava sijoittaminen edellyttää altistumista sijoitusriskeille, joita rajoitetaan turvaavuusvaatimuksen varmistamiseksi. Tuloksen ja vakavaraisuuden kannalta merkittävin riski on juuri sijoitusriski.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnan viitekehyksenä toimii Eläkekassaa koskeva varsin vaativa katesäännöstö. Siinä määrin kuin Eläkekassan omaisuus katesäännöstö huomioon ottaen ylittää sen vastuuvelan määrän, Eläkekassalla on toimintapääomaa, jolla varaudutaan toiminnan riskeihin. Toimintapääoman eriä ovat Eläkekassan oma pääoma, sijoitusten arvostuserot ja indeksikorotusvastuu.

Eläkekassan sijoituspolitiikka määrittelee omaisuuslajikohtaiset sijoitusrajoitteet sekä sallitut sijoituskohteet. Eläkekassan hallituksen vuosittain vahvistama sijoitussuunnitelma sisältää sijoitusjakauma- ja tuottotavoitteet aina vuodeksi eteenpäin. Sijoitustoiminnan riskeihin varaudutaan seuraamalla sijoitusomaisuuden jakaumaa, vaihteluvälejä ja tuottoja verrattuna valittuihin vertailuindekseihin sekä muita rajoituksia kuukausittain. Lisäksi kuukausittain seurataan Bloombergin avulla Eläkekassan osakesalkun markkinahintaista riskitasoa (toteutuneen tuoton keskihajontaa eli volatiliiteettiä) ja muita tunnuslukuja (mm. Beta).

Sijoitustoiminnan riskit:

Eläkekassassa tunnistettuja sijoitusriskejä ovat markkinariski, vastapuoliriski ja likviditeettiriski. Lisäksi riskikeskittymät ja niiden hallinta ovat osa sijoitusriskien hallintaa.

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteiden arvon heilahtelua. Suurin markkinariski on osakkeiden arvonmuutosriski. Muita markkinariskejä ovat korkoriski, valuutariski, volatilitteettiriski, luottoriski ja kiinteistöjen arvonmuutosriski. Markkinariskiä hallitaan ensisijaisesti huolehtimalla sijoitussalkun riittävästä hajauttamisesta.

Sijoitusomaisuuden jakauma 31.12.2015	Milj. eur	%-osuus
Lyhyet korkosijoitukset	42,2	9,2 %
Pitkät korkosijoitukset	16,9	3,7 %
Noteeratut osakkeet ja rahastot yht.	149,5	32,6 %
Noteeraamattomat osakkeet yht.	18,4	4,0 %
Pääomarahasto-osuudet	17,5	3,8 %
Kiinteistöt ja kiinteistövakuudelliset lainat	214,7	46,8 %
Sijoitusomaisuus yhteensä	459,2	100 %

Korkoriskiä seurataan modifioidulla duraatiolla, jota verrataan vertailuindeksin duraatioon. Eläkekassan korkosijoitusten jakauma ja duraatio per 31.12.2015 olivat seuraavat:

Korkosijoitukset	Jakauma	Mod. duraatio
Lyhyet korkosijoitukset	71,4 %	0,4
Pitkät korkosijoitukset	28,6 %	3,2

Luottoriskiä minimoidaan sijoitussuunnitelman rajoituksilla. Pitkiä korkosijoituksia Eläkekassan salkussa oli 31.12.2015 vain n. 3,7 % sijoitusomaisuudesta.

Eläkekassan salkusta n. 39,9 prosenttia on sijoitettuna kiinteistöihin ja n. 6,9 prosenttia kiinteistövakuudellisiin lainoihin. Kiinteistöt ovat kaikki Suomessa ja niissä on pitkät vuokrasopimukset sekä vuokralaisina vakavaraisia yhtiöitä ja yrittäjiä.

Riskikeskittymällä tarkoitetaan liian suurta panostusta yhteen yksittäiseen sijoituskohteeseen tai sijoitusryhmään. Riskikeskittymiä ehkäisee osittain katesäännöstö, joka määrittelee katekelpoisen omaisuuden rajat. Lisäksi omilla toimenpiteillä pyritään estämään riskikeskittymien muodostuminen maa-, toimiala- ja yhtiötasoisesti.

Vastapuoliriskiä hallitaan sijoituspolitiikassa määriteltyjen sallittujen sijoituskohteiden avulla. Kuukausittain laaditaan vastapuoliriskiraportti, jossa määritellään korkosijoitukset sekä pitkän että lyhyen koron osalta vastapuolittain euromääräisinä.

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan kassavirran toteutumista erisuuruisena kuin on odotettu. Riskin muodostavat myös sijoitukset, jotka eivät ole lainkaan tai ovat ainoastaan tappiolla rahaksi muutettavissa. Likviditeettiriski on Eläkekassassa hyvin hallittavissa, sillä eläkemenot ja muut menot ovat varsin tarkoin ennustettavissa ja varallisuutta on riittävästi likvideissä arvopaperisijoituksissa.

Keskon Eläkekassan sijoitusomaisuuden nettotuotto sitoutuneelle pääomalle on esitetty alla olevassa taulukossa vuosilta 2015 ja 2014.

Sijoitusomaisuuden nettotuotto 1000 euroa	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvo 31.12.2015	Sitoutunut pääoma (keskiarvo) 31.12.2015	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle 31.12.2015	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle 31.12.2014
Korkosijoitukset yhteensä	987,8	55 092,8	-1,8	1,9
Joukkovelkakirjalainat	-1 218,3	22 587,9	-5,4	3,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	230,4	32 504,9	0,7	1,0
Osakesijoitukset yhteensä	16 766,3	169 370,4	9,9	12,2
Noteeratut osakkeet	13 095,0	134 762,7	9,7	12,1
Pääomasijoitukset	2 049,7	17 832,0	11,5	12,6
Noteeraamattomat osakkeet	1 621,6	16 775,6	9,7	12,6
Kiinteistösijoitukset yhteensä	11 678,0	220 836,6	5,3	7,0
Suorat kiinteistösijoitukset	9 140,3	170 145,1	5,4	7,0
Kiinteistövakuudelliset lainat	801,1	25 479,5	3,1	0,0
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	1 736,6	25 212,0	6,9	0,0
Sijoitukset yhteensä	27 456,4	445 229,8	6,2	8,7
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot ja kulut ja liikekulut	0,0		0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	27 456,4		6,2	8,5

Osakkeiden riskiluku eli volatilitteetti oli vuoden vaihteessa 19,1 prosenttia. Tällä riskiluvulla laskettuna koko Eläkekassan osakesalkun tappion todennäköisyys on 39,7 prosenttia eli noin kahden ja puolen vuoden välein. Todennäköisyys sille, että osakkeiden tuotto olisi jonain vuonna 30 prosenttia negatiivinen, on tällä riskiluvulla 5,8 prosenttia.

Kiinteistöjen riskilukuna analyysissä käytetään 10 prosenttia. Tätä lukua käyttäen todennäköisyys sille, että vuoden aikana kiinteistöpuolella tulisi tappio, on 28,4 prosenttia eli noin joka neljäs vuosi. Todennäköisyys sille, että tappio olisi suuruudeltaan vähintään 20 prosenttia, on 0,5 prosenttia eli keskimäärin joka 200:s vuosi. Rahallinen korkoriski Eläkekassassa on varsin vähäinen vaihtuvakorkoisten joukkovelkakirjojen pienen volyymin vuoksi.

3. OPERATIIVISET RISKIT:

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan suoria tai välillisiä tulon menetyksiä tai kustannuksia, joita voi aiheutua epätäydellisestä tai puutteellisesta toimivista prosesseista, puutteellisesta osaamisesta, tietotekniikasta tai tietoturvasta, henkilöstöstä, sisäisen valvonnan puutteesta tai ulkoisen uhan turvallisuuteen tai toiminnan jatkuvuuteen aiheuttamasta epävarmuudesta. Operatiiviset riskit hallitaan pääosin osana normaalin toiminnan johtamista. Kesko-konsernin tarjoamaa tukea keskitettyjen toimintojen ja palvelujen toimintavarmuuden ja jatkuvuuden turvaamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Eläkekassa on ulkoistanut kassanjohtajan, kirjanpito- ja eläkkeiden laskemiseen ja maksamiseen liittyvät toiminnot Innovalle. Näihin edellä mainittuihin toimintoihin liittyvät eläkekassan operatiiviset riskit ovat samat kuin Innovalla. Tehtäviä, päätösvaltaa ja vastuuta on jaettu niin, ettei kukaan saa yksin hoitaa toimenpiteitä läpi käsittelyketjun. Tällä varmistetaan se, ettei toiminnan kannalta vaarallisia työyhdystelmiä ole. Hallitus, kassanjohtaja eikä sijoitusvaltuutettu myöskään saa osallistua itseään tai lähipiiriään koskevan asian valmisteluun tai päätöksentekoon.

Vahingollisimpia operatiivisia riskejä ovat virheet ja häiriöt, jotka estäisivät eläkkeiden oikean laskemisen ja/tai oikea-aikaisen maksamisen. Lisäksi kaikenlainen häiriö rahaliikenteessä on operatiivinen riski. Myös verkkoympäristön toiminnan häiriöt, jotka vaarantavat suorituskyvyn, turvallisuuden ja hallinnan, luetaan operatiivisiin riskeihin. Tietojärjestelmien luotettavuutta parannetaan jatkuvasti. Eläkekassassa on laadittu jatkuvuus suunnitelma, joka sisältää Innovalle ulkoistettujen palveluiden osalta Innovan poikkeusolojen valmiussuunnitelman. Tässä suunnitelmassa on kerrottu ne kriittiset tekijät, jotka varmistetaan kaikissa tilanteissa.

Riittävä osaaminen pyritään varmistamaan mm. koulutuksen, hyvän perehdyttämisen sekä hyvien toimintatapojen avulla, jolloin operatiivisten riskien mahdollisuutta voidaan vähentää. Eläkekassa käyttää lisäksi myös yhteistyökumppaneita mm. kiinteistösijoittamisessa. Lisäksi takaamalla hyvät ja toimivat tietoliikennejärjestelmät, tietoliikenneyhteydet ja varajärjestelmät vähennetään riskiä verkkoympäristön häiriöistä.

Eläkekassan hallituksen jäsenillä, kassanjohtajalla ja sijoitusvaltuutetulla on vastuuvakuutus.

Muut olennaiset riskit:

Keskon Eläkekassassa ei ole tunnistettu muita olennaisia riskejä. Riskejä pyritään tunnistamaan ja niistä raportoidaan tarvittaessa.

TILINPÄÄTÖS 31.12.2015

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2016

Matti Mettälä
puheenjohtaja

Tom Fagerström

Mika Majoinen

Kirsi Tamminen

Katriina Hyvönen
kassanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 5. päivänä huhtikuuta 2016

Mikko Nieminen, KHT

Sari Airola, KHT

KIRJANPITOKIRJAT, TOSITELAJIT JA SÄILYTYSTAVAT

Kirjanpitokirjat

Pääkirja konekielisenä tulosteena
Päiväkirja konekielisenä tulosteena
Tasekirja ja Tase-erittelyt erikseen sidottuina

Tositelajit

15	Opus Capita tiliotekäsittely	77	Excel-muistiotositteet
19	Ostolaskut, Opus Capita	81	WSS-arvopaperikaupan tositteet
20	Ostolaskut, Invoice Processing	90	Excel-jaksotustositteet
30	IHC-tilitositteet	99	Jaksotusten purkutositteet
70	Muistiotositteet		

Säilytystavat

Tositteet säilytetään kuusi (6) vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.
Kirjanpitokirjat säilytetään kymmenen (10) vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10).